

Dosarul nr. 3ra-622/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N. Patrașcu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Anton, I. Țurcan, V. Cotorobai)

## ÎNCHEIERE

29 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Mariana Pitic  
Iurie Bejenaru  
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Iliia Donica,  
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de  
către Iliia Donica împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea  
actului administrativ,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost  
admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată hotărârea din  
21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o nouă hotărâre,

### c o n s t a t ă :

La data de 08 februarie 2018, Iliia Donica a depus cerere de chemare în judecată  
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului  
administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 26 decembrie 2017,  
conform art. 31 din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie  
1998, a depus la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Botanica, mun. Chișinău  
cerere de pensionare anticipată, anexând toate actele necesare, în special copia carnetului  
de muncă, diploma de studii, livretul militar, buletinul de identitate și brevetul „Gloria  
Muncii”.

A susținut că cererea de stabilire anticipată a pensiei pentru limită de vârstă a fost  
depusă în temeiul art. 15<sup>1</sup> din Legea privind sistemul public de pensii, introdus prin Legea  
nr. 290 din 16 decembrie 2016, în vigoare din 01 ianuarie 2017.

La data de 29 decembrie 2017 a recepționat răspunsul CTAS Botanica nr. X.01/09-  
8729 din 28 decembrie 2017, prin care i s-a comunicat că potrivit art. 15<sup>1</sup> alin. (1) din  
Legea privind sistemul public de pensii, asiguratul care a realizat stagiul complet de  
cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) poate solicita stabilirea anticipată a pensiei pentru  
limită de vârstă cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de

63 de ani pentru bărbați și femei. Astfel, în cazul lui dreptul la pensie anticipată apare începând cu data de 01 august 2018 la atingerea vârstei de 60 de ani.

Ilia Donica a invocat că la 05 ianuarie 2018, conform art. 40 alin. (1) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998, a contestat la Casa Națională de Asigurări Sociale refuzul în stabilirea anticipată a pensiei pentru limită de vârstă. La 25 ianuarie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins contestația din aceleași motive.

Consideră că decizia CNAS nr. D-31/18 din 25 ianuarie 2018 este neîntemeiată, în condițiile în care la data depunerii cererii de pensioare - 26 decembrie 2017, a atins vârsta de 59 ani 4 luni și 25 de zile și conform art. 41 din Legea privind sistemul public de pensii, vârsta standard de pensionare pentru anul 2017 este 62 ani și 4 luni. Totodată, la data de 26 decembrie 2017 stagiul personal de cotizare înregistrat era de 37 de ani.

Astfel, sunt întrunite condițiile pentru obținerea pensiei anticipate pentru limită de vârstă prevăzute de art. 15<sup>1</sup> din Legea privind sistemul public de pensii și anume, stagiul de cotizare și vârsta standard de pensionare.

A afirmat că pârâta a interpretat eronat prevederile art. 15<sup>1</sup> din Legea privind sistemul public de pensii, în special termenul de vârstă standard de pensionare „de 63 de ani”, or, art. 41 alin. (1) din aceeași Lege prevede expres că vârsta standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați se stabilește începând cu 01 iulie 2019, iar în anul 2017 vârsta standard de pensionare pentru bărbați este de 62 ani 4 luni.

Reclamantul a notat că art. 41 alin. (1) este o normă specială și în cazul existenței unul conflict între două norme, norma specială se aplică prioritar, care în speță vine să completeze prevederile art. 15<sup>1</sup> din Legea privind sistemul public de pensii, prin instituirea intrării în vigoare a vârstei standard de pensionare începând cu 01 iulie 2019.

A solicitat anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. D-31/18 din 25 ianuarie 2018 privind refuzul stabilirii anticipate a pensiei pentru limită de vârstă, cu obligarea pârâtei să accepte cererea privind acordarea pensiei anticipate pentru limită de vârstă.

Prin hotărârea din 21 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de către Ilia Donica a fost admisă integral și a fost recunoscută ca fiind neîntemeiată decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. D-31/18 din 25 ianuarie 2018, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să-i acorde lui Ilia Donica pensia anticipată pentru limită de vârstă conform art. 15<sup>1</sup> din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Instanța de fond a conchis că la data depunerii cererii privind stabilirea pensiei anticipate pentru limită de vârstă – 26 decembrie 2017, Ilia Donica întrunea condițiile prevăzute de art. 15<sup>1</sup> din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998, având vârsta de 59 ani 4 luni și 25 de zile, cererea fiind depusă cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare stabilită pentru anul 2017 de 62 ani și 4 luni, eșalonată conform tabelului 2 din art. 41 alin. (1) din Legea nr. 156 din 14 octombrie 1998. De asemenea, la caz a fost întrunită și condiția de realizare a stagiului complet de cotizare prevăzut de art. 42 alin. (1), reclamantul acumulând stagiul de 37 de ani, comparativ cu cel minim stabilit de lege – 33 ani 6 luni pentru anul 2017.

Prin decizia din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost casată hotărârea din 21 iunie 2018

a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea a fost respinsă ca nefondată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că art. 15<sup>1</sup> alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998 (în vigoare la data producerii faptului juridic) prevede expres că asiguratul care a realizat stagiul complet de cotizare prevăzut la art. 42 alin. (1) poate solicita stabilirea anticipată a pensiei pentru limită de vârstă cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei. Astfel, norma dată nu stabilește excepții și nu indică la existența unor derogări, cum nu prevede aplicarea cumulativă a sa împreună cu alte norme, inclusiv cu art. 41 din aceeași Lege, pentru a fi posibilă stabilirea anticipată a pensiei pentru limită de vârstă la o altă vârstă decât 60 de ani (din formula 63 ani - 3ani).

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că la momentul depunerii cererii către autoritatea competentă - 26 decembrie 2017, Ilia Donica avea vârsta de 59 ani 4 luni și 25 zile. Însă, după cum a fost indicat anterior, conform prevederilor legale de stabilire a pensiei anticipate, reglementate inclusiv și prin Hotărârea Guvernului RM nr. 165 din 21 martie 2017, persoana urma să aibă împliniți la data solicitării dreptului vârsta de 60 de ani, condiție pe care reclamantul nu o îndeplinea.

La data de 21 martie 2019 Ilia Donica a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 24 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 21 iunie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

În motivarea recursului a reiterat aceleași argumente care au fost susținute și în instanțele ierarhic inferioare, insistând asupra faptului că, instanța de apel a interpretat în mod eronat prevederile art. 15<sup>1</sup> alin. (1) din Legea privind sistemul public de pensii, în situația în care art. 41 alin. (1) vine cu o normă specială prin care se instituie că vârsta standard de pensionare de 63 de ani intră în vigoare la 01 iulie 2019, iar la producerea faptului juridic vârsta standard de pensionare este de 62 ani și 4 luni.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 24 ianuarie 2019.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa părților la data de 25 februarie 2019, potrivit scrisorii de însoțire nr. 2048 (f.d. 65) și a fost publicată pe pagina web a Curții de Apel Chișinău la 27 februarie 2019, lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

Astfel, recursul, depus la data de 21 martie 2019 de către Ilia Donica, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b<sup>1</sup>) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că

aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Ilia Donica nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de către Ilia Donica asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Ilia Donica ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Ilia Donica se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu